

Vaste Commissie voor Binnenlandse Zaken en de
Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis
der Koning
De voorzitter van de commissie
De heer Mr. B.O. Dittrich
Postbus 20021
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Verzenddatum
13 april 2022

Aantal bijlagen

Uw kenmerk

Ons kenmerk
2945966

Onderwerp
Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming

Geachte heer Dittrich,

De commissarissen van de Koning hebben kennisgenomen van de brief van de vaste commissie van 17 maart jl. waarin de commissie met redenen omkleed de minister van BZK verzoekt de Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming na 1 mei 2022 niet langer te verlengen.

Als reactie daarop willen wij de commissie graag het volgende meegeven.

In de afgelopen twee jaar hebben Provinciale Staten vanwege de geldende coronamaatregelen voornamelijk digitaal vergaderd. Dankzij digitaal vergaderen kon de besluitvorming gelukkig doorgaan. De opgedane ervaringen hebben tot een breed besef geleid dat de mogelijkheid om digitaal te kunnen vergaderen (beraadslagend en besluitvormend) een op zijn minst zeer praktische aanvulling is op de bestaande mogelijkheden voor het besluitvormend proces. De voordelen gaan verder dan alleen praktisch. Wij merken tot op de dag van vandaag - waarin nog steeds sprake is van hoge aantallen coronabesmettingen en er momenteel ook sprake is van een griepepidemie - dat de mogelijkheid van digitale besluitvorming vanuit het oogpunt van gezondheid van alle betrokkenen als zeer wenselijk, zo niet noodzakelijk, wordt beschouwd.

In de afgelopen jaren hebben wij ervaren dat digitaal vergaderen in veel situaties een volwaardig alternatief kan zijn voor fysiek vergaderen en dat de uitgangspunten die vanuit democratisch en staatsrechtelijk oogpunt in acht moeten worden genomen, bij het digitaal vergaderen kunnen worden nagekomen. Sommige raden, staten en algemene besturen hebben voor digitaal vergaderen inmiddels richtlijnen opgenomen in hun reglement.

Wij zouden het erg spijtig vinden - en in feite een stap terug - als de mogelijkheid om digitaal te kunnen besluiten op korte termijn zou komen te vervallen en het decentraal bestuur tot het moment dat de wetgever duidelijkheid biedt over een permanente regeling van deze mogelijkheid verstoken blijft.

In de afgelopen periode is de uitvoering van de Tijdelijke wet verschillende keren geëvalueerd, zowel binnen de koepels als door de Evaluatiecommissie die door de minister van BZK is ingesteld, om tijdens de looptijd van de Tijdelijke wet te leren van de ervaringen en lessen te kunnen delen. In het kader van de voorbereiding op een permanente regeling heeft het ministerie van BZK samen met koepels en belangenverenigingen onderzoek laten doen naar onder andere criteria die gebruikt kunnen worden bij de afweging van digitaal of fysiek vergaderen. Uit deze evaluaties en onderzoeken zijn lessen te halen voor de afweging die de volksvertegenwoordigers in de praktijk kunnen toepassen. Wij zijn van mening dat wij mede met gebruikmaking van die lessen en opgestelde criteria kunnen inschatten welke vorm van vergaderen in welke situatie het meest geëigend is en dat die afwegingsruimte bij ons in goede handen is.

Wij willen niets afdoen aan uw argumentatie dat vanwege het opheffen van de meeste coronamaatregelen de juridische grondslag voor de Tijdelijke wet is komen te vervallen. Maar wij willen de context graag verbreden.

Corona is nog niet voorbij en in de praktijk hebben we nog steeds te maken met beperkingen vanwege het virus. Deskundigen stellen dat we er rekening mee moeten houden dat mogelijk later dit jaar corona opnieuw de kop op steekt. Ook al zouden dan van Rijkswege geen stringente beperkingen worden opgelegd, dan kan het wel zo zijn dat de democratische legitimatie van de besluitvorming onder druk komt te staan indien volksvertegenwoordigers in grotere getale niet aanwezig kunnen zijn vanwege (kans op) ziekte of, quarantaine/ isolatie.

Gelet hierop pleiten we ervoor dat de mogelijkheid om digitaal te vergaderen - uiteraard met alle noodzakelijke waarborgen en richtlijnen zoals die nu ook gelden en in de praktijk ten uitvoer worden gebracht - blijft bestaan. Als de mogelijkheid om in een digitale omgeving besluiten te nemen vervalt, kan dat in onze ogen mogelijk zelfs het democratisch proces schaden, omdat onder bepaalde omstandigheden volksvertegenwoordigers mogelijk hun rol niet kunnen vervullen, terwijl als de mogelijkheid van digitale besluitvorming wel zou bestaan, de legitimiteit van de besluitvorming zou kunnen worden gegarandeerd.

Wij willen u vragen onze overwegingen te betrekken bij uw gedachtenvorming over de gewenste mogelijkheden voor digitaal vergaderen. Wij hopen dat u samen met de minister tot een oplossing komt die recht doet aan de juridische kant van de zaak en die tevens de continuïteit van het bestuur en de democratische legitimatie zoveel mogelijk ten goede komt. Een afschrift van deze brief sturen wij aan de minister van BZK.

Met vriendelijke groet,

namens de kring van commissarissen van de Koning

L. Verbeek,
doyen